

van sociale zaken (van den Tempel) die een vetorecht bezat met betrekking tot alle bestuursbesluiten; dat bestuur bestond uit acht leden: zeven werden benoemd door het bestuur van de *Shipping*, één door de verzekerden.

Het was natuurlijk onaanvaardbaar dat uitsluitend de opvarenden van de rederijen die hun premies aan de Stichting Zeerisico-1940 deden toekomen, verzekerd zouden zijn. Minister van den Tempel bepaalde derhalve dat rederijen die buiten de Stichting bleven, haar een behoorlijk bedrag moesten doen toekomen als zekerheidsstelling en hij wist bij die rederijen bovendien te bereiken dat zij goedvonden dat de Stichting Zeerisico-1940 volgens haar eigen normen (die in '41 al iets hoger waren dan die welke de wet in 1919 voorgeschreven had) uitkeringen zou gaan doen. Wij merken hierbij nog op dat in juni '42 bij de vordering van de koopvaardijvloot een situatie bereikt werd waarbij alle bemanningen rechtstreeks onder de Stichting Zeerisico-1940 vielen, dat de ongevalenregeling inmiddels ook van toepassing verklaard was op alle ziekten die de zeeman als gevolg van de uitoefening van zijn beroep konden treffen, en dat voor de uitvoering een scheidsgerecht ingesteld was onder voorzitterschap van prof. dr. J. A. Veraart.

Er werd voor zeelieden die door ongeval of ziekte korte of lange tijd dan wel blijvend uitgeschakeld waren, goed gezorgd. *Shipping* en Nederlands Scheepvaart Comité hadden elk een eigen medische dienst. Blijvend uitgeschakelden kregen voor hun levensonderhoud een redelijke uitkering van de Stichting Zeerisico-1940. Voor herstel van gezondheid kon men in Nederlandse herstellingsoorden opgenomen worden; er waren er vijf: twee in Engeland, twee in de Verenigde Staten, één in Canada. Daarnaast droeg de *Shipping* er zorg voor dat er in Engeland voldoende tehuizen kwamen waar opvarenden van de Nederlandse koopvaardij elkaar in een vertrouwde sfeer konden ontmoeten; dergelijke tehuizen werden in alle belangrijke Engelse havensteden geopend. Namens de *Shipping* droeg het Nederlands Scheepvaart Comité te New York zorg voor overeenkomstige tehuizen in de Verenigde Staten en Canada. De Nederlandse zeelieden werden dus allerminst aan hun lot overgelaten – integendeel, de voor hen aan de wal geldende regelingen waren, zo verklaarde een hoofdbestuurder van de Centrale Bond van Transportarbeiders aan de Enquêtecommissie, 'over het algemeen gunstiger dan voor de Fransen, de Belgen, de Polen, de Denen en de Noren, waarmee wij zo vaak te maken hadden, en ook dan voor de Engelsen.'¹

Men moet de goede behandeling aan de wal en de verbeteringen die uit de oprichting van de Stichting Zeerisico-1940 voortvloeiden, niet zien

¹ Getuige J. Buquet, *Enq.*, dl. III c, p. 470.